

Dönem : 5
Toplantı : 1

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 132

Konya Milletvekili Şener Battal'ın, Kayseri Milletvekili Turhan Feyzioğlu ve 4 Arkadaşının, 5434 Sayılı TC Emekli Sandığı Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine ve Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Teklifleri ve Milli Savunma ve Plan Komisyonları Raporları. (2/195, 2/196, 2/199)

22 . 6 . 1977

Millet Meclisi Başkanlığına

Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 78 nci maddesi gereğince hükümsüz kalan 2/731 esas numarada kayıtlı kanun teklifinin yeniden muamele görmek üzere ihya edilmesini saygılarımla arz ederim.

Konya Milletvekili
Şener Battal

Sayın Başkanlığa

5434 sayılı Kanunla ilgili değişikliğe mütedair kanun teklifim ekte takdim edilmiştir.
Gereken işlemi emirlerinize saygılarımla arz ederim.

23 . 11 . 1976

Konya Milletvekili
Şener Battal

GENEL GEREKÇE

5434 sayılı TC Emekli Sandığı Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi bir geçici madde eklenmesi amacıyla hazırlanan tasarı ile kanunun 12 nci 15 nci ve 31 nci maddelerinin bazı fıkralarında birbirine bağlı olarak değişiklik yapılması öngörülmektedir. Bu maddelerde daha önce 15 Temmuz 1965 tarihli ve 670 sayılı Kanunla değişiklik yapılarak, fakülte ve yüksekokullarda Silahlı Kuvvetler hesabına okuyan veya kendi hesabına okumakta iken askeri öğrenci olanların da Emekli Sandığından yararlanmaları olanağı sağlanıp, normal yükseköğrenim süreleri emeklilik fiili hizmet müddetinden sayılmıştır. Bir geçici maddeyle kanunun yürürlüğünden önce yükseköğrenimini tamamlayarak muvazzaf subay nasbedilenler ile askeri öğrencilerin de değişiklikle getirilen durumdan yararlanmaları hüküm altına alınmıştır. 670 sayılı Kanunun uygulanması sonucunda tüm askeri öğrencilerin yükseköğrenim süreleri emeklilik fiili hizmet müddetinden sayılmış, bu arada fakülte veya yüksekokulu bitirmeden bir kaç gün önce askeri öğrenci olanlar da aynen diğerleri gibi işlem görmüşlerdir.

926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun subay kaynaklarını düzenleyen hükümleri arasında bulunan 14 ncu maddesine göre üniversitelerin çeşitli fakültelerini veya yüksekokulları bitirenler gerekli koşulları taşımakta iseler muvazzaf subay nasbedilecekler ve 19 ncu maddesine göre de fakülteleri veya yüksekokulları bitirerek silahlı kuvvetlerde yedek subaylık hizmetine başlayanlardan isteyenler, aranan koşulların varlığı halinde yedek subaylık hizmeti sonunda muvazzaf subaylığa nakledilebileceklerdir.

357 sayılı Askeri Hâkimler Kanununun kaynaklar konusuna ilişkin 2 nci maddesinin (c) fıkrası da kıtada başarı göstermiş ve bir hukuk fakültesini bitirmiş bulunan yedek subaylardan istemde bulunanları muvazzaf askeri hâkim subay kaynaklarından biri olarak öngörmüş olup, bu kanunun yürürlüğe girdiği 1963 yılından beri Türk Silahlı Kuvvetlerinin askeri hâkim ihtiyacı yalnız bu kaynaktan sağlanmaktadır.

Aynı düzeyde yükseköğrenim gördükleri ve sonuçta muvazzaf subay olarak Türk Silahlı Kuvvetleri saflarında aynı amaç ve başarı uğrunda, bir bütün içinde ve onun tamamlayıcı parçaları halinde çaba gösterdikleri halde, 670 sayılı Kanunun kapsamına girmedikleri için, kendi hesabına yükseköğrenim yaptıktan sonra muvazzaf subay nasbedilenler ve yedek subaylık hizmetini takiben muvazzaf subaylığa geçirilenler ile askeri öğrenci olduktan sonra subay nasbedilenler arasında emeklilik hukuku yönünden büyük bir ayrıcalık ve adaletsiz bir durum ortaya çıkmış bulunmaktadır. Yükseköğrenimi aynı yıl beraberce tamamlayan ve muvazzaf subay olarak Türk Silahlı Kuvvetlerinde buluşan iki sınıf arkadaşından askeri öğrenci olanı diğerinden yükseköğrenim süresi kadar emeklilik fiili hizmet müddeti fazla olarak göreve başlayarak devam edecek diğerinden daha önce emekli olma olanağına kavuşacak ve Silahlı Kuvvetler emrinde hizmet süreleri aynı olduğu halde sınıf arkadaşından daha çok miktarda emekli aylığına hak kazanacaktır.

Kendi hesabına okuduktan sonra muvazzaf subay olanlar da, devlet öğrenimleri için herhangi bir masrafta bulunmadığı halde, 926 sayılı Kanun hükümlerine göre 15 yıl mecburi hizmet yüklemekte, bu süreyi tamamlamadan önce istifa edememekte, böylece sivil sektörde görevli emsaline oranla da kısıtlayıcı durumda bulunmaktadır.

Onurlu ve onurlu olduğu kadar sorumluluk ve mahrumiyet yönü ağır basan Silahlı Kuvvetlerde görev alan ve bu gönüllü personelin moralini olumsuz yönde etkileyen, adil olmayan durumun ortadan kaldırılarak haklarının bir an önce verilmesinde idari yönden de yarar bulunmakta, tasarının kanunlaşmasıyla yedek subay kaynağı daha cazip hale geleceğinden Silahlı Kuvvetlerde en çok ihtiyaç duyulan sağlık ve teknik personelin sağlanması ve askeri liselerin kolej niteliği almasına, yabancı dil öğretimine ağırlık verilmesine, bazı fen derslerinin yabancı dille öğretilmesine 1975 - 1976 ders yılında başlanmasına karar verildiğinden bu görevleri yapabilecek öğretmen ihtiyacının giderilmesi ve yetiştirilmesinde Hazineye mali külfet yüklenmeksizin yetenekli seçkin personel kazanılması mümkün görülmektedir.

Tasarının 1, 2 ve 3 ncü maddeleriyle astsubay sınıf okulu öğrencileri de aşağıda yazılı nedenlerle Emekli Sandığından yararlanacaklar kapsamına alınmaktadır.

926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 1424 sayılı Kanunla değişik 68 nci maddesi astsubay olabilmek için ortaokula dayalı üç yıl süreli Astsubay Hazırlama okullarını veya lise ve dengi okulları bitirdikten sonra astsubay sınıf okullarını da başarıyla tamamlama koşulunu getirmiştir. Halbuki 926 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce astsubay adayları ortaokuldan sonra sınıf okullarına gönderilerek şimdiki üç yıl erken astsubay çıkarılmaktaydılar ve bu nedenle de astsubay sınıf okulu öğrencileri 5434 sayılı Kanunun kapsamına alınmamışlardı. 926 sayılı Kanunun değişik 68 nci maddesinin uygulama alanına girmesiyle astsubay öğrencilerinin öğrenimi lise ve dengi bir düzeye getirilmiş olmakta ve 926 sayılı Kanunun değişik 115 nci maddesi astsubay sınıf okulu öğrencilerinin Harp Okulu öğrencileri gibi okullara girişlerinden itibaren bir aylık intibak süresi geçtikten sonra istifa edemeyeceklerini hükme bağlamakta, bunlar da diğer askeri Ceza Kanununa, Personel Kanununa tabi olmakta ve askerlikte fiili hizmetleri başlamaktadır.

Açıklanan bu durum gözönüne alınarak ve esasen yedek subayların yedek subay okullarında, memurların muvazzaf ve ihtiyat erlikte geçen sürelerini fiili hizmet süresinden sayılmasını öngören 1623 sayılı Kanunun da yürürlüğe girmiş olmasından esinlenerek, astsubay sınıf okulu öğrencilerinin de emeklilik fiili hizmet müddetinin bu okula girmeleriyle başlamasını kabul etmek suretiyle eşitlik ve adalet ilkelerine uygunluğu sağlayacak bu değişiklik tasarısının düzenlenmesi yoluna gidilmiştir.

Geçici madde ile tasarının 1, 2 ve 3 ncü maddesiyle yapılan değişikliklerden halen Silahlı Kuvvetlerde görevli ve aynı durumda olan personelin de yararlanması sağlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Tasarının birinci maddesiyle 5434 sayılı TC Emekli Sandığı Kanununun 12 nci maddesinin II sayılı fıkrasının 670 sayılı Kanunla değişik (j) bendi değiştirilmekte ve Emekli Sandığından yararlanacaklar arasında fakülte ve yüksekokullarda kendi hesabına okuduktan sonra, 926 sayılı TSK Personel Kanunu ve 357 sayılı Askeri Hâkimler Kanunu hükümleri uyarınca muvazzaf subay nasbedilen veya yedek subaylık hizmetini takiben muvazzaf subaylığa geçirilenler ile astsubay sınıf okulu öğrencileri de alınmaktadır. Genel gerekçede değişikliğin nedeni geniş olarak açıklanmış bulunmaktadır.

Madde 2. — Tasarının birinci maddesiyle 5434 sayılı Kanunun 12 nci maddesi II sayılı fıkrasının (j) bendinde yapılan değişikliğe paralel olarak 15 nci maddenin 670 sayılı Kanunla değişik (e) bendinin de değiştirilmesi zorunlu olmuştur. (e) bendine getirilen yeni hükümlerle, astsubay sınıf okulunda geçen bir yıllık süre emeklilik fiili hizmet müddetine eklenecek astsubay sınıf okulu öğrencileri için öğrenci harçlığı ile astsubay çavuş aylığı arasındaki farkın keseneğinin diğer askeri öğrenciler gibi, kurumlarınca ödenmesi; fakülte ve yüksekokullarda kendi hesabına okuduktan sonra muvazzaf subay nasbedilen veya yedek subaylık hizmetini takiben muvazzaf subaylığa geçirilenlerin, yükseköğretimde geçirdikleri sürenin fiili hizmetlerinden sayılması nedeniyle Emekli Sandığına karşı doğacak borçlanmanın da, fakülte ve yüksekokullarda okuyan askeri öğrenciler gibi, göreve başladıkları tarihteki teğmen aylığı esas alınmak kaydıyla keseneğinin kendilerince, karşılığının kurumlarınca ödenmesi öngörülmektedir.

Ayrıca kesenek için tahakkuk eden miktarın ilgililer tarafından toplam ödenmesi dört yıl içinde aylıklarından kesilecek taksitlerle tahsil edilmesi hususu da hükme bağlanmaktadır.

Madde 3. — Emekli Sandığı Kanununun 12 nci ve 15 nci maddelerinde bu tasarının 1 ve 2 nci maddeleriyle yapılan değişiklik aynı Kanunun 31 nci maddesine de yansdığından, tasarının üçüncü maddesiyle 5434 sayılı Kanunun 31 nci maddesinin 670 sayılı Kanunla değişik 6 ncı fıkrası değiştirilmekte ve astsubay sınıf okullarında sınıf geçemeyenlerin fazla öğrenim yıllarının fiili hizmet müddetinden derhal indirileceği, fakülte ve yüksekokullarda kendi hesabına okuduktan sonra muvazzaf subay nasbedilen veya yedek subaylık hizmetini takiben muvazzaf subaylığa geçirilenlerin mezun oldukları fakülte ve yüksekokulların yürürlükteki mevzuatla belirlenmiş normal öğrenim süresini aşan öğrenim sürelerinin fiili hizmet müddetinden sayılmayacağı hükümleri getirilmektedir.

Harp okullarında, fakülte ve yüksekokullarda, astsubay sınıf okullarında sınıfta kalan askeri öğrencilerin fazla öğrenim süresinin fiili hizmet müddetinden indirilmesi işlemi, şahsın emekliye ayrılması sonrasında emekliliğe esas hizmet yılları hesaplanırken dikkate alındığı takdirde, Türk Silahlı Kuvvetleri için hizmet yılları hesabında bazı sorunlar ortaya çıktığından tasarıyla yeniden düzenlenen fıkrada yürürlükteki fıkradan metninden değişik olarak «derhal» kelimesi kullanılmıştır.

Madde 4. — Tasarının 4 ncü maddesiyle getirilen geçici madde ile, tasarının 1, 2 ve 3 ncü maddeleriyle 5434 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin II sayılı fıkrasının değişik (j) bendinde, 15 nci maddenin değişik (e) fıkrasında ve 31 nci maddenin 6 ncı fıkrasında yapılan değişikliklerle fakülte ve yüksekokullarda kendi hesabına okuduktan sonra muvazzaf subay nasbedilenlerle yedek subaylık hizmetini takiben muvazzaf subaylığa geçirilenlerle astsubay sınıf okulları öğrencilerine tanınan hakkın bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce aynı kaynaklardan Türk Silahlı Kuvvetlerine katılmış olanlarla, gene kanunun yürürlüğünden önce astsubay sınıf okullarını başarıyla tamamlamış bulunanlara da tanınması sağlanmakta, fiili hizmet müddetlerinin artırılmasından doğacak borcun kendilerinden toptan alınmayıp, belirlenen süreler içinde taksitlerle tahsil edilmesi öngörülmektedir.

Madde 5. — Yürürlük.

Madde 6. — Yürütme maddeleridir.

Konya Milletvekili Şener Battal'ın Astsubayların Okulda Geçen Hizmetlerinin Emekliliklerine Sayılması İçin 5434 Sayılı Emekli Sandığı Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi. (2/196)

22 . 6 . 1976

Millet Meclisi Başkanlığına

Millet Meclisi İktüzüğünün 78 nci maddesi gereğince hükümsüz kalan 2/711 esas numarada kayıtlı kanun teklifinin yeniden muamele görmek üzere ihya edilmesini saygılarımla arz ederim.

Konya Milletvekili
Şener Battal

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Astsubayların okulda geçen hizmetlerinin emekliliklerine sayılması için 5434 sayılı Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifim 7 nüsha olarak ekte takdim kılınmıştır.

Gerekli muamele ifasını saygılarımla arz ederim.

22 . 11 . 1976

Konya Milletvekili
Şener Battal

G E R E K Ç E

Günümüzde astsubay okullarına alınacak öğrenciler lise mezunları arasından seçilmektedir. Harp okulu fakülte ve yüksekokullarda Silahlı Kuvvetler hesabına okuyanlar da lise mezunu olduktan sonra bu öğrenimlerini yapmaktadırlar. Silahlı Kuvvetlerin askeri okullarda geçirdikleri öğrenim devreleri 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununa göre emekliliklerine esas alınmaktadır. Astsubayların da Silahlı Kuvvetler mensubu olarak diğer personel şartları içinde oldukları düşünüldüğünden işbu kanuna hukuki statülerde istikrar ve benzerlik temin etmek bakımından zaruret hâsıl olmuş bulunmaktadır.

KONYA MİLLETVEKİLİ ŞENER BATTAL IN TEKLİFİ

Astsubayların Okulda Geçen Hizmetlerinin Emekliliklerine Sayılması İçin 5434 Sayılı Emekli Sandığı Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi.

MADDE 1. — Emekli Sandığı Kanununun 12 nci maddesinin II nci fıkrasının (J) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

J) Harp okulları ile fakülte ve yüksekokullarda Silahlı Kuvvetler hesabına okuyan veya kendi hesabına okumakta iken askeri öğrenci olanlar ile astsubay okullarında öğrenci olanlar.

MADDE 2. — Aynı Kanunun 15 nci maddesinin (e) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

e) Harp okulları ile fakülte ve yüksekokullarda Silahlı Kuvvetler hesabına okuyan askeri öğrenciler ve astsubay okullarındaki öğrencilerin öğrenci harçlıkları ile okul bitimindeki vazifeye başladıklarında alacakları aylıkları tutarları arasındaki farkın keseneği aynı esaslara göre öğrenciler adına dairelerince ödenir.

Bunların 31 nci madde gereğince emeklilik müddetlerinden indirilen yılları takip eden yıla ait aylıklardan kesenek alınmaz.

MADDE 3. — Aynı Kanunun 31 nci maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Harp okulları, fakülte veya yüksekokullarda ve astsubay okullarında her ne sebeple olursa olsun sınıf geçmeyen Silahlı Kuvvetler mensubu askeri öğrencilerin fazla öğrenim yılları fiili hizmet müddetlerinden indirilir.

MADDE 4. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Kayseri Milletvekili Turhan Feyzioğlu ve 4 arkadaşının, Astsubayların Okulda Geçen Hizmetlerinin Emekliliklerine Sayılması Amacıyla 5434 sayılı TC Emekli Sandığı Kanununun 12 nci, 15 nci ve 31 nci Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi. (2/199)

Millet Meclisi Başkanlığına

«Astsubayların okulda geçen hizmetlerinin emeklilik sürelerine sayılması hakkında kanun teklifi» miz gerekçesiyle birlikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarla rica ederiz.

Kayseri Milletvekili
Turhan Feyzioğlu

C. Senatosu Üyesi
Orhan Öztrak

C. Senatosu Üyesi
Fethi Çelikbaş

Van Milletvekili
Salih Yıldız

C. Senatosu Üyesi
Sami Turan

G E R E K Ç E

Subayların askeri okullarda geçirdikleri öğrenim devreleri 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununa göre emekliliklerine esas alınmaktadır. Astsubayların da, Silahlı Kuvvetler mensubu olarak aynı haktan yararlanmaları hakkaniyet gereği sayılmıştır.

KAYSERİ MİLLETVEKİLİ TURHAN FEYZİOĞLU VE 4 ARKADAŞININ TEKLİFİ

Astsubayların Okulda Geçen Hizmetlerinin Emekliliklerine Sayılması Amacıyla 5434 Sayılı Emekli Sandığı Kanununun 12 nci, 15 nci ve 31 nci Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi.

MADDE 1. — Emekli Sandığı Kanununun 12 nci maddesinin II nci fıkrasının (j) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(j) Harp okulları ile fakülte ve yüksekokullarda Silahlı Kuvvetler hesabına okuyan veya kendi hesabına okumakta iken askeri öğrenci olanlar ile astsubay okullarında öğrenci olanlar.

MADDE 2. — Aynı Kanunun 15 nci maddesinin (e) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

(e) Harp okulları ile fakülte ve yüksekokullarda Silahlı Kuvvetler hesabına okuyan askeri öğrenciler ve astsubay okullarındaki öğrencilerin öğrenci harçlıkları ile okul bitiminde vazifeye başladıklarında alacakları aylıkları tutarları arasındaki farkın keseneği aynı esaslara göre öğrenciler adına dairelerince ödenir.

Bunların 31 nci madde gereğince emeklilik müddetlerinden indirilen yılları takip eden yıllara ait aylıklarından kesenek alınmaz.

MADDE 3. — Aynı Kanunun 31 nci maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Harp okulları, fakülte veya yüksekokullarda ve astsubay okullarında her ne sebeple olursa olsun sınıf geçemeyen Silahlı Kuvvetler mensubu askeri öğrencilerin fazla öğrenim yılları fiili hizmet müddetlerinden indirilir.

MADDE 4. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Milli Savunma Komisyonu Raporu

Millet Meclisi

Milli Savunma Komisyonu

Esas No. : 2/195, 2/196, 2/199

Karar No. : 4

29.3.1978

Yüksek Başkanlığa

Konya Milletvekili Şener Battal'ın, 5434 sayılı TC Emekli Sandığı Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bir geçici madde eklenmesine, 2/195 esas kayıt numaralı; astsubayların okulda geçen hizmetlerinin emekliliklerine sayılması için 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine, 2/196 esas kayıt numaralı ve Kayseri Milletvekili Turhan Feyzioğlu ve 4 arkadaşının, astsubayların okulda geçen hizmetlerinin emekliliklerine sayılması amacıyla 5434 sayılı TC Emekli Sandığı Kanununun 12, 15 ve 31 nci maddelerinin değiştirilmesine ilişkin, 2/199 esas kayıt numaralı kanun teklifleri, Komisyonumuzda ilgili Maliye, Milli Savunma bakanlıkları ve TC Emekli Sandığı temsilcileri ile teklif sahiplerinden Sayın Şener Battal'ın iştirakleriyle tetkik ve müzakere olundu.

Her üç teklifin aynı mahiyette olması nedeniyle birleştirilmesine ve bir Altkomisyonda görüşüldükten sonra Komisyonumuzda müzakeresine bir önceki toplantıda karar verildiğinden bu kez görüşmeler Altkomisyonun hazırladığı metin üzerinde yapıldı.

5434 sayılı Yasanın 12 nci maddesinin (j) fıkrasına göre, Harp Okulu öğrencileri «iştirakçi» kabul edilmiş, 670 sayılı Yasa ile bu fıkra «Harp okulları ile fakülte ve yüksekokullarda Silahlı Kuvvetler hesabına okuyan veya kendi hesabına okumakta iken askeri öğrenci olanlar» şeklinde değiştirilmiştir. Böylece yukarıda adı geçenlerin iştirakçi sayılmaları ve Emekli Sandığı olanaklarından faydalanmaları sağlanmıştır, yani yükseköğrenim süreleri emeklilik fiili hizmet müddeti olarak kabul edilmiştir.

670 sayılı Yasanın kapsamına girmedikleri için, kendi hesabına yükseköğrenim yaptıktan sonra muvazzaf subay nasbedilenler ve yedek subaylık hizmetini takiben muvazzaf subaylığa geçirilenler ile askeri öğrenci olduktan sonra subay nasbedilenler arasında emeklilik hukuku yönünden büyük ayrıcalıklar olmakta ve adaletsiz bir durum ortaya çıkmaktadır.

Komisyonumuzca kabul edilen 1 nci madde ile adı geçen Türk Silahlı Kuvvetleri personelinin, Hazineye mali bir külfet yüklenmeksizin, mağduriyetleri önlenmiş ve emsalleriyle eşitliği sağlanmış olacaktır.

Yedek subayların, yedek subay okullarında okudukları aylar, memurların muvazzaf ve ihtiyat erlikte geçen sürelerinin fiili hizmet sürelerinden sayılmasını hükme bağlayan 1623 sayılı Kanunla paralelligi sağlamak için, astsubayların da astsubay sınıf okullarında geçen 1 yılları fiili emeklilik süresine eklenmesi yine Komisyonumuzca kabul edilen 1 nci madde ile öngörülmüştür.

1 nci madde kapsamına giren personelin fakülte, yüksekokul ve astsubay sınıf okulunda geçen sürelerinin fiili hizmet müddetinden sayılmaları için göreve başladıkları tarihteki aylıkları esas alınmak kaydıyla keseneklerinin kendilerince dört yıl içinde ve taksitle, karşılıklarının da kurumlarınca ödenmesi 2 nci madde ile hükme bağlanmıştır.

Fakülte ve yüksekokullarda kendi hesabına okuduktan sonra muvazzaf subay nasbedilen veya yedek subaylık hizmetini takiben muvazzaf subaylığa geçirilenler ve astsubay sınıf okullarında normal öğrenim sürelerini aşan sürelerin fiili hizmet sürelerinden sayılamayacağı, Komisyonumuzca kabul edilen 3 ncü madde ile öngörülmüştür.

Teklifler, Yüce Meclislerce benimsenip yasalastığı takdirde yayımı tarihinde yürürlüğe girecektir.

Komisyonumuzun kabul ettiği 4 ncü madde ile metne bir geçici madde eklenmiştir. Bununla 1 nci madde kapsamına giren ve aynı kaynaklardan Türk Silahlı Kuvvetlerine dahil olan personele tanınmış olan bu hakkın, kanunun yürürlüğe girmesinden öncekilere de teşmili sağlanmıştır.

5 nci ve 6 ncı maddeler, yürürlük ve yürütme ile ilgilidir.

Havalesi gereğince Plan Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan
Ankara
Kemal Kayacan

Sözcü
Sivas
Orhan Akbulut

Ankara
Necati Gültekin

Bursa
Ali Elverdi

Bursa
Saffet Ural

İstanbul
Fehmi Cumalıoğlu

Manisa
Faik Türün

Ordu
Günay Yalın

Plan Komisyonu Raporu

Millet Meclisi
Plan Komisyonu
Esas No. : 2/195, 2/196, 2/199
Karar No. : 35

30.5.1978

Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyonumuza sevk edilen «Konya Milletvekili Şener Battal'ın 5434 sayılı TC Emekli Sandığı Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bir geçici madde eklenmesine ilişkin kanun teklifi ve Konya Milletvekili Şener Battal'ın astsubayların okulda geçen hizmetlerinin emekliliklerine sayılması için 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine ilişkin kanun teklifi ile, Kayseri Milletvekili Turhan Feyzioğlu ve 4 arkadaşının, astsubayların okulda geçen hizmetlerinin emekliliklerine sayılması amacıyla 5434 sayılı TC Emekli Sandığı Kanununun 12 nci, 15 nci ve 31 nci maddelerinin değiştirilmesine ilişkin kanun teklifi» ve önavalesi uyarınca Milli Savunma Komisyonu raporu, Maliye ve Milli Savunma bakanlıkları temsilcilerinin de katıldığı toplantıda görüşüldü :

926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun muvazzaf subay kaynaklarını düzenleyen hükümleri bir bütünlük içinde ve eşitlik ilkesi gereklerine uygun olarak sistemleştirilmiş bulunmaktadır. Ne var ki, ayrı kaynaklardan yetişen ve sonuçta muvazzaf subay olarak Türk Silahlı Kuvvetlerinde görev alan subaylar; 5434 sayılı Kanunun halenki sistemi içinde emekliliğe esas fiili hizmet süreleri açısından adil olmayan bir düzenleme içine sokulmuş bulunmaktadır. Öyle ki; öğrenimini askeri öğrenci olarak tamamlayan bir subayın, yükseköğrenim süresi fiili hizmet olarak değerlendirilir iken aynı yükseköğrenimi kendi hesabına okuyup Silahlı Kuvvetlere intisabeden bir subay bu imkândan yoksun kılınmış olmaktadır. Bunun gözle görülen sonuçları ise, emekli aylığı ve ikramiyesinin hesabında ikinciler aleyhine daha az ikramiye ve daha düşük oranda emekli aylığı bağlanması biçiminde olmaktadır. Oysa aynı nasıplı iki subay, farklı kaynaklardan gelmekle birlikte, bu açıdan aralarında fark yaratılmamak durumundadırlar. Zira hizmet ve yeterlik (ehliyet) aynı kaldığı sürece aynı sosyal haklardan yararlanma, hem eşitlik ilkesinin, hem de sosyal hukuk devletinin en asgari şartıdır.

Önerilen değişiklikle ulaşılmak istenen ikinci amaç ise astsubayların, astsubay sınıf okullarında geçen öğrenim sürelerinin fiili hizmetlerine eklenmek suretiyle, emeklilikte değerlendirilmesi konusudur. 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun astsubay kaynakları ile ilgili hükümleri, sınıf okulu öğrencilerinin istifalarına ilişkin hükümleri ve bu öğrencilerin gerek Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu ve gerekse Askeri Ceza Kanunu yönünden, askerlik yükümlülüğü açısından bağlı tutuldukları esaslar gözönünde tutulduğundan; Astsubay Sınıf Okulu öğrencilerinin, askerlikte fiili hizmetlerine başlamış oldukları sonucuna

varılmaktadır. 1623 sayılı Yasayla Emekli Sandığı Yasasında yapılan değişikliklerin getirdiği düzenlemelerle paralellik kurmak, askerliğin kendine has özelliklerine adaletli ve eşitçi bir uygulama getirmek ayrıca zorunlu görülmektedir.

Ayrıca, önerisiyle; halen Türk Silahlı Kuvvetlerinde muvazzaf subay ve astsubay olarak görevli bulunanlar ile, aynı durumda olan personelin farklı mevzuat hükümleri ile daha önce meydana gelen değişik statülerinin, adaletli ve mağduriyete yol açmayacak bir paralellige kavuşturulması esas alınmıştır. Bu amaçla hazırlanan teklifler Komisyonumuzca olumlu bulunarak, 2/195 sayılı teklif esas alınarak maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

Teklifin 1, 2, 3, 5 ve 6 ncı maddeleri tekliften aynen,

Teklifin çerçeve 4 ncü maddeye bağlı geçici madde Milli Savunma Komisyonunun değiştirilmesinden aynen kabul edilmiştir.

Astsubayların da bu Kanundan yararlanmalarını dikkate alan Komisyonumuz teklifin Genel Kurulda öncelikle görüşülmesine karar vermiştir.

Genel Kurulun olurlarının sağlanması için, Yüksek Başkanlığa sunulur.
Saygılarımla.

Başkan
Tekirdağ
Yılmaz Alpaslan

Başkanvekili
Aydın
Muharrem Sökeli

Sözcü
İstanbul
Sevil Korum

Kâtip
Trabzon
Ertoz Vahit Suiçmez

Adana
M. Kemal Küçüktepeinar

Ankara
M. Kemal Erkovan

Artvin
Mehmet Balta

Balıkesir
Necati Cebe

Bolu
Söz hakım mahfuzdur
Müfit Bayraktar

Bolu
Halûk Karabörklü

Çanakkale
Orhan Çaneri
İmzada bulunamadı

Eskişehir
İsmet Angı

İstanbul
Ali Nejat Ölçen

İstanbul
Metin Tüzün

İzmir
Süleyman Genç

Kastamonu
Sabri Tıǧlı

Nevşehir
Y. Kemal Yüksekli

Ordu
Bilâl Tarançoǧlu

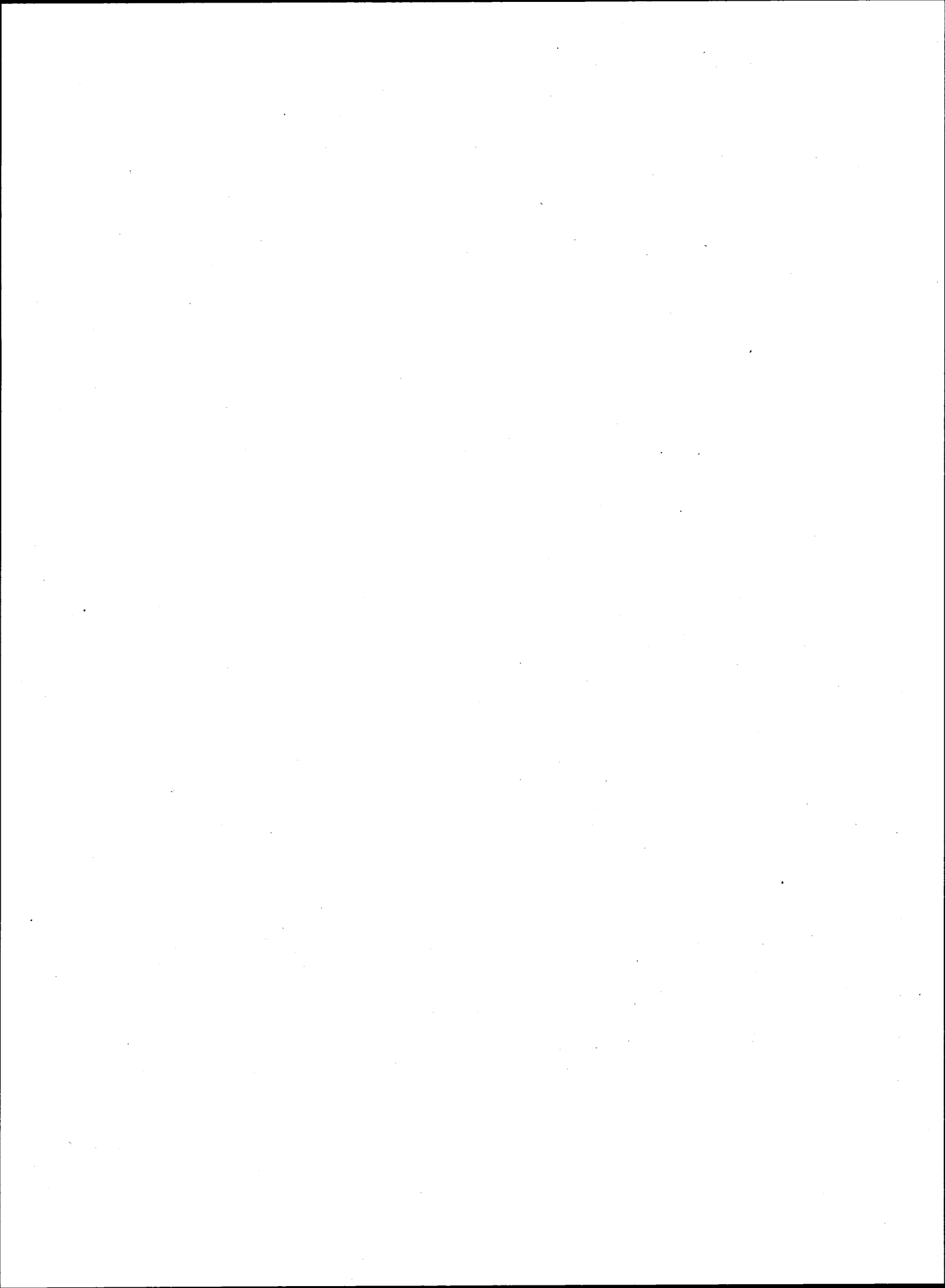
Samsun
İ. Etem Kılıçoǧlu

Sivas
Ali Gürbüç

Sivas
Azimet Köylüoǧlu

Tekirdağ
Nihan İlğün

KONYA MİLLETVEKİLİ ŞENER BATTAL'IN TEKLİFİ

5434 Sayılı TC Emekli Sandığı Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine ve Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Teklifi

MADDE 1. — 5434 sayılı TC Emekli Sandığı Kanununun 12 nci maddesinin II sayılı fıkrasının 670 sayılı Kanunla değişik (j) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

j) Harp okulları ile fakülte ve yüksekokullarda Silahlı Kuvvetler hesabına okuyan veya kendi hesabına okumakta iken askeri öğrenci olanlar; fakülte ve yüksekokullarda kendi hesabına okuduktan sonra muvazzaf subay nasbedilen veya yedek subaylık hizmetini takiben muvazzaf subaylığa geçirilenler ve astsubay sınıf okulu öğrencileri;

MADDE 2. — 5434 sayılı TC Emekli Sandığı Kanununun 15 nci maddesinin 670 sayılı Kanunla değişik (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

e) Harp okulları ile fakülte ve yüksekokullarda Silahlı Kuvvetler hesabına okuyanların ve astsubay sınıf okulu öğrencilerinin, öğrenci harçlıkları ile teğmen veya astsubay çavuş aylıkları arasındaki farkın keseneği aynı esaslara göre öğrenciler adına kurumlarınca ödenir.

Bunların 31 nci madde gereğince emeklilik müddetlerinden indirilen yılları takip eden yıla ait aylıklardan kesenek alınmaz.

Fakülte ve yüksekokullarda kendi hesabına okuduktan sonra muvazzaf subay nasbedilen veya yedeksubaylık hizmetini takiben muvazzaf subaylığa geçirenlerin, yükseköğrenim süresinin fiili hizmetlerinden sayılması nedeniyle doğacak borçlanma, göreve başladıkları tarihteki teğmen aylığı üzerinden keseneği kendilerince, karşılığı da kurumlarınca verilmek suretiye TC Emekli Sandığına ödenir. Kesenek için tahakkuk eden miktar ilgilinin aylığından dört yıl içinde kesilerek tahsil edilir.

MADDE 3. — 5434 sayılı TC Emekli Sandığı Kanununun 31 nci maddesinin 670 sayılı Kanunla değişik 6 ncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Harp okulları, fakülte ve yüksekokullar ile astsubay sınıf okullarında her ne sebeple olursa olsun sınıf geçemeyen Silahlı Kuvvetler mensubu askeri öğrencilerin fazla öğrenim yılları fiili hizmet müddetlerinden derhal indirilir.

Fakülte ve yüksekokullarda kendi hesabına okuduktan sonra muvazzaf subay nasbedilen veya yedeksubaylık hizmetini takiben muvazzaf subaylığa geçirilenlerin normal süreyi aşan öğrenim süreleri fiili hizmet müddetinden sayılmaz.

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

5434 Sayılı TC Emekli Sandığı Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine ve Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Teklifi

MADDE 1. — 5434 sayılı TC Emekli Sandığı Kanununun 12 nci maddesinin II sayılı fıkrasının 670 sayılı Kanunla değişik (j) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

j) Harp okulları ile fakülte ve yüksekokullarda Silahlı Kuvvetler hesabına okuyan veya kendi hesabına okumakta iken askeri öğrenci olanlar; fakülte ve yüksekokullarda kendi hesabına okuduktan sonra muvazzaf subay nasbedilen veya yedek subaylık hizmetini takiben muvazzaf subaylığa geçirilenler ve astsubay sınıf okulu öğrencileri:

MADDE 2. — 5434 sayılı TC Emekli Sandığı Kanununun 15 nci maddesinin 670 sayılı Kanunla değişik (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

e) Harp okulları ile fakülte ve yüksekokullarda Silahlı Kuvvetler hesabına okuyanların ve astsubay sınıf okulu öğrencilerinin, öğrenci harçlıkları ile teğmen veya astsubay çavuş aylıkları arasındaki farkın keseneğin aynı esaslara göre öğrenciler adına kurumlarınca ödenir.

Bunların 31 nci madde gereğince emeklilik müddetlerinden indirilen yılları takibeden yıla ait aylıklarından kesenek alınmaz.

Fakülte ve yüksekokullarda kendi hesabına okuduktan sonra muvazzaf subay nasbedilen veya yedek subaylık hizmetini takiben muvazzaf subaylığa geçirilenlerin, yükseköğrenim süresinin fiili hizmetlerinden sayılması nedeniyle doğacak borçlanma, göreve başladıkları tarihteki teğmen aylığı tüzelerinden keseneği kendilerince, karşılığı da kurumlarınca verilerek suretiyle TC Emekli Sandığına ödenir. Kesenek için tahakkuk eden miktar ilgilinin aylığından dört yıl içinde kesilerek tahsil edilir.

MADDE 3. — 5434 sayılı TC Emekli Sandığı Kanununun 31 nci maddesinin 670 sayılı Kanunla değişik 6 ncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Harp okulları, fakülte ve yüksekokullar ile astsubay sınıf okullarında her ne sebeple okursa olsun sınıf geçemeyen Silahlı Kuvvetler mensubu askeri öğrencilerin fazla öğrenim yılları fiili hizmet müddetlerinden derhal indirilir.

PLAN KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN

5434 Sayılı TC Emekli Sandığı Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine ve Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Teklifi

MADDE 1. — Teklifin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Teklifin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Teklifin 3 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Konya Mülletvekili Şener Battal'ın Teklifi)

MADDE 4. — 5434 sayılı TC Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE — Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce üniversitelerin çeşitli fakülteleriyle yüksekokullarda kendi hesabına öğrenim yaptıktan sonra muvazzaf subay nasbedilenler ile yedek subaylık hizmetini takiben muvazzaf subaylığa geçirilenlerin bitirdikleri fakülte veya yüksekokulun öğrenim süresi, 31 nci maddenin 6 ncı fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, fiili hizmet müddetinden sayılır. Bundan doğacak borçlanma iştirakçiler tarafından muvazzaf subay nasbedildikleri tarihteki teğmen aylığı üzerinden Emekli Sandığına dört yıl içinde ödenir.

Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce ortaokula dayalı üç yıllık astsubay hazırlama okulu veya lise ve dengi okul mezunu olup da sınıf okullarını başarıyla bitirerek astsubay nasbedilenlerin, astsubay sınıf okullarında geçen bir yıllık öğrenim süresi fiili hizmet müddetinden sayılır. Bundan doğacak borçlanma iştirakçiler tarafından astsubay nasbedildikleri tarihteki astsubay çavuş aylığı üzerinden Emekli Sandığına bir yıl içinde ödenir.

MADDE 5. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Milli Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Fakülte ve yüksekokullarda kendi hesabına okuduktan sonra muvazzaf subay nasbedilen veya yedek subaylık hizmetini takiben muvazzaf subaylığa geçirilenlerin normal süreyi aşan öğrenim süreleri fiili hizmet müddetinden sayılmaz».

MADDE 4. — 5434 sayılı TC Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE — Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce üniversitelerin çeşitli fakülteleri ile yüksekokullarda kendi hesabına öğrenim yaptıktan sonra muvazzaf subay nasbedilenler ile yedek subaylık hizmetini takiben muvazzaf subaylığa geçirilenlerin bitirdikleri fakülte ve yüksekokulun öğrenim süresi, 31 nci maddenin 6 ncı fıkrası hükmü saklı kalmak kaydı ile fiili hizmet süresinden sayılır. Bundan doğacak borçlanma iştirakçiler tarafından muvazzaf subay nasbedildikleri tarihteki teğmen aylığı üzerinden Emekli Sandığına dört yıl içinde ödenir.

Bu kanunun yürürlüğe girmesinden önce sınıf okullarını başarı ile bitirerek astsubay nasbedilenlerin, astsubay sınıf okullarında geçen öğrenim süreleri fiili hizmet müddetinden sayılır. Bundan doğacak borçlanma iştirakçiler tarafından astsubay nasbedildikleri tarihteki astsubay çavuş aylığı üzerinden Emekli Sandığına bir yıl içinde ödenir. Emekli durumunda bulunan astsubayların sınıf okullarında geçen başarılı öğrenim süreleri fiili hizmet sürelerine eklenerek kurumca gerekli işlemleri yapılır. Emekli Sandığına bu hizmet müddetleri için çıkarılacak borç miktarları iştirakçiler tarafından bir yıl içinde eşit taksitlerle Emekli Sandığına ödenir.

MADDE 5. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Plan Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 4. — 5434 sayılı TC Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE — Milli Savunma Komisyonunun geçici maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Teklifin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Teklifin 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

